Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2024-1047

(mr. dr. S.O.H. Bakkerus, voorzitter, mr. E.C. Ruinaard, mr. dr. ing. A.J. Verdaas, leden en mr. P.V. Remmerswaal, secretaris)

Datum uitspraak	29 november 2024
Klacht van	De consument
Tegen	International Card Services B.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen ICS
Aard uitspraak	Niet-bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen
Bijlage	Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Samenvatting

De consument houdt een creditcard aan bij ICS. ICS heeft de consument verzocht mee te werken aan het identificatieproces. De consument stelt dat ICS ten onrechte verlangt dat hij een onbewerkte kopie van zijn identiteitsdocument aanlevert, zodat ICS dat kan opslaan. De consument zet vraagtekens bij de beveiliging van zijn gegevens. De commissie is van oordeel dat de Wwft eist dat de gegevens en documenten die worden gebruikt voor de identificatie en verificatie van de consument worden vastgelegd. ICS hoeft daarom geen genoegen te nemen met enkel identificatie in persoon zonder scan van een identiteitsdocument of met een scan waarop kenmerken van het identiteitsdocument zijn weggelaten. De vordering wordt afgewezen.

1. Procedure

1.1 De commissie beslist op basis van haar reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van ICS; 4) de repliek van de consument en 5) de dupliek van ICS.

1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.3 De consument heeft gekozen voor een niet-bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar niet aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is gebeurd?

2.1 De consument houdt een creditcard aan bij ICS.

2.2 Eind 2019 is ICS begonnen met het opnieuw controleren van de identiteit van haar klanten. In dat verband heeft ICS de consument benaderd met het verzoek om mee te werken aan het identificatieproces. De consument heeft daarop te kennen gegeven bezwaar te hebben tegen online identificatie. Op 21 augustus 2021 heeft ICS de consument geïnformeerd dat zij hem een alternatief aanbiedt voor het online identificatieproces. Dat alternatief houdt in dat ICS een bedrijf inschakelt dat gespecialiseerd is in persoonlijke identificatie, AMP Groep. Een medewerker van AMP Groep komt bij de consument thuis om hem te identificeren en een scan te maken van zijn identiteitsdocument. Na deze controle wordt een kopie van het identiteits-document gemaakt dat met een watermerk wordt opgeslagen in het geautomatiseerde systeem van ICS.

2.3 De consument heeft bezwaar gemaakt tegen de eis van ICS dat een scan van zijn identiteits-document wordt gemaakt die vervolgens wordt opgeslagen. De consument heeft geweigerd aan dat gedeelte van het identificatieproces mee te werken en een klacht ingediend bij ICS. Verdere correspondentie tussen partijen heeft niet geleid tot een oplossing van het geschil. De consument heeft zijn klacht vervolgens bij Kifid ingediend.

De klacht en vordering

2.4 De consument stelt dat ICS geen kopie van zijn volledige identiteitsdocument mag vastleggen. ICS is enkel verplicht om hem te identificeren, maar niet om een onbewerkte kopie van zijn identiteitsdocument vast te leggen. De consument verwijst hiervoor naar de website van de rijksoverheid. Artikel 33 van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (hierna: Wwft) vereist niet dat de pasfoto moet worden bewaard.

2.5 Daarnaast vreest de consument dat de beveiliging van zijn gegevens door ICS tekortschiet, met als risico dat zijn privégegevens onrechtmatig gebruikt kunnen worden. ICS stelt strikte beveiligingsmaatregelen te nemen, maar legt niet uit welke maatregelen zij dan neemt. Het watermerk dat ICS stelt aan te brengen kan gemakkelijk worden verwijderd. Als het mis gaat met de beveiliging van ICS, zal ICS zich slechts inspannen om ervoor te zorgen dat zijn gegevens niet in verkeerde handen komen. De consument heeft daar echter niets aan bij een hack. ICS stelt zich ook niet garant voor schade die daaruit volgt, zodat de consument met lege handen komt te staan.

2.6 De consument vordert een verklaring voor recht dat de Wwft niet verplicht om zijn identiteitsdocument te scannen en vervolgens op te slaan en dat ICS genoegen moet nemen met identificatie door de consument in persoon, zonder scan, of met een door hem zelf gemaakte scan waarop de privacygevoelige delen niet zichtbaar zijn.

Het verweer

2.7 ICS voert verweer tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Waar gaat deze zaak over?

3.1 Het geschil tussen partijen draait in de kern om de vraag of ICS een onbewerkte kopie van het identiteitsdocument van de consument mag laten maken en deze kopie mag opslaan in haar geautomatiseerde systeem. De commissie komt tot het oordeel dat ICS dat mag doen en licht dat hieronder toe.

Algemene verordening gegevensbescherming

3.2 Zowel het opvragen van een (onbewerkte) kopie van een identiteitsdocument als het vastleggen en bewaren daarvan is een verwerking van persoonsgegevens als bedoeld in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna: AVG). Het verwerken van persoonsgegevens is alleen toegestaan als daarvoor een rechtmatigheidsgrondslag is als bedoeld in artikel 6 AVG. In dit verband is van belang dat de verwerking van persoonsgegevens (onder meer) is toegestaan wanneer de verwerking noodzakelijk is om te voldoen aan een wettelijke verplichting (artikel 6 lid 1, aanhef en sub c, AVG). De vereiste noodzakelijkheid van de verwerking houdt in dat de verwerking moet voldoen aan de vereisten van subsidiariteit en proportionaliteit. Daarbij speelt ook het beginsel van minimale gegevensverwerking een rol (artikel 5 lid 1, aanhef en sub c, AVG). Dat beginsel brengt mee dat het verwerken van gegevens moet worden beperkt tot de gegevens die noodzakelijk zijn voor het doel waarvoor zij worden verwerkt.

Cliëntenonderzoek op grond van de Wwft

3.3 ICS is als financiële instelling in de zin van de Wwft verplicht cliëntenonderzoek te verrichten. Dat volgt uit artikel 3 lid 1 Wwft. Dit cliëntenonderzoek is in de eerste plaats vereist als een cliënt een creditcard aanvraagt bij ICS.

Op grond van artikel 14 lid 2 Besluit prudentiële regels Wft (Bpr Wft) accepteert ICS een cliënt niet indien de identiteit niet is vastgesteld overeenkomstig het daarvoor opgestelde beleid.

3.4 Sinds 25 juli 2018 is de richtlijn (EU) 2015/849, ook wel de vierde anti-witwasrichtlijn genoemd, geïmplementeerd in de Wwft, wat heeft geleid tot aanpassingen van die wet. Die aanpassingen brengen mee dat de eisen aan het cliëntenonderzoek en de uitvoering daarvan verder zijn aangescherpt. Bij bestaande cliënten zal het cliëntenonderzoek opnieuw moeten plaatsvinden bij de eerste gelegenheid (artikel 38 lid 1 Wwft). Onder 'eerste gelegenheid' wordt verstaan het eerste moment dat door de cliënt contact wordt opgenomen met de instelling of het eerste moment dat de instelling aanleiding vindt om het cliëntenonderzoek te doen plaatsvinden (artikel 38 lid 2 Wwft).

3.5 Artikel 3 lid 2, aanhef en sub a, Wwft bepaalt dat het cliëntenonderzoek de instelling in staat moet stellen de cliënt te identificeren en diens identiteit te verifiëren. Het is een instelling verboden een zakelijke relatie aan te gaan met of een transactie uit te voeren voor een cliënt, tenzij een cliëntenonderzoek is verricht waaruit geen bezwaren naar voren zijn gekomen, en de instelling beschikt over alle identificatie- en verificatiegegevens en overige gegevens inzake de identiteit van de cliënt (artikel 5 lid 1, aanhef en sub a, b en c, Wwft).

3.6 Een financiële instelling is op grond van artikel 33 lid 1 Wwft verplicht om opvraagbare wijze de documenten en gegevens vast te leggen die zijn gebruikt voor de naleving van de verplichting tot het doen van cliëntenonderzoek. Volgens artikel 33 lid 2 Wwft zijn de voor natuurlijke personen vast te leggen en te bewaren documenten en gegevens ten minste (1°) de geslachtsnaam, de voornamen, de geboortedatum, het adres en de woonplaats van de cliënt of een afschrift van het document dat een persoonidentificerend nummer bevat en aan de hand waarvan de verificatie van de identiteit heeft plaatsgevonden, en (2°) de aard, het nummer en de datum en plaats van uitgifte van het document met behulp waarvan de identiteit is geverifieerd.

3.7 Met deze (aangescherpte) plicht tot vastleggen en bewaren is uitvoering gegeven aan de vierde anti-witwasrichtlijn. In artikel 40 lid 1, van deze richtlijn is het volgende bepaald:

> *"1. De lidstaten verlangen dat meldingsplichtige entiteiten overeenkomstig het nationale recht met het oog op het voorkomen, opsporen of onderzoeken door de FIE of door andere bevoegde autoriteiten van mogelijke gevallen van witwassen of terrorismefinanciering, de volgende documenten en informatie bewaren:*
>
> *a) wat het cliëntenonderzoek betreft, een afschrift van de documenten en inlichtingen die nodig zijn voor het naleven van de cliëntenonderzoeksvoorschriften vastgelegd in hoofdstuk II, gedurende een termijn van vijf jaar vanaf het einde van de zakelijke relatie met hun cliënt of vanaf de datum van een occasionele transactie;*
>
> *b) de bewijsstukken en registratiegegevens van transacties, zijnde de originele stukken of de afschriften die krachtens hun nationaal recht eenzelfde bewijskracht hebben, die nodig zijn voor het identificeren van een transactie, gedurende vijf jaar vanaf het einde van de zakelijke relatie met hun cliënt of vanaf de datum van een occasionele transactie."*

3.8 Verder is van belang dat de bewaarplicht van artikel 33 Wwft tot doel heeft om de bevoegde autoriteiten in staat te stellen te controleren of de instellingen voldoen aan hun verplichtingen op grond van de Wwft. In artikel 48 leden 1 en 2 van de vierde anti-witwasrichtlijn is daarover het volgende te lezen:

> *"1. De lidstaten verlangen van de bevoegde autoriteiten dat zij effectief toezien op de naleving van deze richtlijn en dat zij de nodige maatregelen nemen om die naleving te waarborgen.*
>
> *2. De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde autoriteiten over adequate bevoegdheden beschikken, met inbegrip van de bevoegdheid om het verstrekken van elke informatie die van belang is voor het toezicht op de naleving en het uitvoeren van controles af te dwingen, en over toereikende financiële, personele en technische middelen om hun taken te vervullen. De lidstaten zorgen ervoor dat het personeel van die autoriteiten hoge professionele normen, daaronder begrepen normen inzake vertrouwelijkheid en gegevensbescherming, handhaaft, zeer integer is en over de nodige vaardigheden beschikt. (...)"*

3.9 In de memorie van toelichting op de Implementatiewet vierde anti-witwasrichtlijn is over deze bepalingen het volgende opgemerkt:

> *"Op grond van artikel 48, eerste en tweede lid, van de vierde anti-witwasrichtlijn dienen toezichthoudende autoriteiten in staat te worden gesteld om op effectieve wijze te kunnen toezien op de naleving van de verplichtingen die voortvloeien uit de richtlijn door de instellingen."*

3.10 De Autoriteit Persoonsgegevens heeft over het identificatieproces de volgende informatie opgenomen op haar website:

> *"Mag mijn bank een kopie ID maken of vragen?*
>
> *Ja, dat mag. Uw bank moet als u klant wordt uw identiteitsbewijs (ID) controleren. Dat is om te kijken of u wel echt bent wie u zegt te zijn (identificatie). En soms moet dit opnieuw als u al klant bent (heridentificatie). Uw bank mag daarbij een kopie ID maken of vragen om te bewijzen dat uw identiteit is gecontroleerd.*
>
> *U mag geen gegevens afschermen*
>
> *U mag zelf geen gegevens afschermen op de kopie ID. En ook geen watermerk aanbrengen. Want anders kan de bank de echtheid van uw ID niet controleren. Uw bank kan na de (her)identificatie wel gegevens afschermen op de kopie ID of een watermerk erin aanbrengen om uw persoonsgegevens te beveiligen."*

3.11 In lijn met de uitspraak van de Commissie van Beroep van 8 februari 2023 (CvB 2023-0004) is de commissie van oordeel dat artikel 33 Wwft tegen deze achtergrond zo moet worden uitgelegd dat de bewaarplicht betrekking heeft op alle documenten en gegevens die ICS heeft gebruikt in het kader van het cliëntenonderzoek. Dit betekent dat ICS een onbewerkte kopie moet bewaren waarop alle kenmerken van het identiteitsdocument zichtbaar zijn en waarvan zij de echtheid heeft gecontroleerd en waarmee zij de identiteit van de cliënt heeft vastgesteld. Dat omvat ook de pasfoto.

3.12 ICS voert namelijk terecht aan dat zij zonder een onbewerkte kopie van het identiteitsdocument niet kan voldoen aan artikel 33 Wwft. Een andere, minder ingrijpende methode, waarmee ICS aan haar verplichtingen op grond van de Wwft kan voldoen is niet voorhanden. Ten aanzien van het proportionaliteitsvereiste neemt de commissie in aanmerking dat ICS ervoor dient te zorgen dat zij deze kopie veilig opslaat.[1] ICS heeft toegelicht dat de kopie van het identiteitsdocument veilig wordt opgeslagen door het aanbrengen van een watermerk. De consument kan dit controleren door gebruik te maken van het inzagerecht dat hij heeft op grond van artikel 15 AVG. De consument heeft onvoldoende gemotiveerd bestreden dat deze methode onveilig is. Zijn opmerking dat een watermerk met software kan worden verwijderd acht de commissie niet voldoende.

3.13 Dat ICS een onbewerkte kopie van het identiteitsdocument vastlegt kan gelet op hetgeen hiervoor is overwogen als noodzakelijk in de zin van artikel 6 lid 1 aanhef en sub c AVG worden beschouwd.

3.14 Voor zover de consument heeft gesteld dat ICS niet garant staat voor schade die kan ontstaan als derden inbreken in het systeem van ICS en met zijn privégegevens aan de haal gaan, overweegt de commissie dat de consument daarmee vooruitloopt op een mogelijke toekomstige gebeurtenis. De commissie kan zich daar niet over uitlaten. Een dergelijke gebeurtenis zal aan de hand van de feiten en omstandigheden waaronder die gebeurtenis heeft plaatsgevonden moeten worden beoordeeld.

Conclusie

3.15 Op grond van de voorgaande overwegingen komt de commissie tot de conclusie dat de klacht van de consument ongegrond is. De gevorderde verklaring voor recht wordt afgewezen.

---

[1] EBA Richtsnoeren voor het gebruik van oplossingen voor de acceptatie van cliënten op afstand, overeenkomstig artikel 13, lid 1, van Richtlijn (EU) 2015/849, par. 26.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is een niet-bindend advies. Tegen deze uitspraak staat geen beroep open bij de Commissie van Beroep Kifid. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen 2 weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 1 maand na de verzenddatum van de uitspraak een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie vanaf 1 april 2017, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl

Bijlage - Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Algemene verordening gegevensbescherming

Artikel 5

Beginselen inzake verwerking van persoonsgegevens

1. Persoonsgegevens moeten:

a) worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig, behoorlijk en transparant is („rechtmatigheid, behoorlijkheid en transparantie");

b) voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt; de verdere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden wordt overeenkomstig artikel 89, lid 1, niet als onverenigbaar met de oorspronkelijke doeleinden beschouwd („doelbinding");

c) toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking");

d) juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd; alle redelijke maatregelen moeten worden genomen om de persoonsgegevens die, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, onjuist zijn, onverwijld te wissen of te rectificeren („juistheid");

e) worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan voor de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt noodzakelijk is; persoonsgegevens mogen voor langere perioden worden opgeslagen voor zover de persoonsgegevens louter met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden worden verwerkt overeenkomstig artikel 89, lid 1, mits de bij deze verordening vereiste passende technische en organisatorische maatregelen worden getroffen om de rechten en vrijheden van de betrokkene te beschermen („opslagbeperking");

f) door het nemen van passende technische of organisatorische maatregelen op een dusdanige manier worden verwerkt dat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, en dat zij onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging („integriteit en vertrouwelijkheid").

2. De verwerkingsverantwoordelijke is verantwoordelijk voor de naleving van lid 1 en kan deze aantonen („verantwoordingsplicht").

Artikel 6

Rechtmatigheid van de verwerking

1. De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan:

(...)

c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;

(...)

2. De lidstaten kunnen specifiekere bepalingen handhaven of invoeren ter aanpassing van de manier waarop de regels van deze verordening met betrekking tot de verwerking met het oog op de naleving van lid 1, punten c) en e), worden toegepast; hiertoe kunnen zij een nadere omschrijving geven van specifieke voorschriften voor de verwerking en andere maatregelen om een rechtmatige en behoorlijke verwerking te waarborgen, ook voor andere specifieke verwerkingssituaties als bedoeld in hoofdstuk IX.

3. De rechtsgrond voor de in lid 1, punten c) en e), bedoelde verwerking moet worden vastgesteld bij:

a) Unierecht; of

b) lidstatelijk recht dat op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing is.

Het doel van de verwerking wordt in die rechtsgrond vastgesteld of is met betrekking tot de in lid 1, punt e), bedoelde verwerking noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend. Die rechtsgrond kan specifieke bepalingen bevatten om de toepassing van de regels van deze verordening aan te passen, met inbegrip van de algemene voorwaarden inzake de rechtmatigheid van verwerking door de verwerkingsverantwoordelijke; de types verwerkte gegevens; de betrokkenen; de entiteiten waaraan en de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt; de doelbinding; de opslagperioden; en de verwerkingsactiviteiten en -procedures, waaronder maatregelen om te zorgen voor een rechtmatige en behoorlijke verwerking, zoals die voor andere specifieke verwerkingssituaties als bedoeld in hoofdstuk IX. Het Unierecht of het lidstatelijke recht moet beantwoorden aan een doelstelling van algemeen belang en moet evenredig zijn met het nagestreefde gerechtvaardigde doel.

(...)

Artikel 87

Verwerking van het nationaal identificatienummer

De lidstaten kunnen de specifieke voorwaarden voor de verwerking van een nationaal identificatienummer of enige andere identificator van algemene aard nader vaststellen. In dat geval wordt het nationale identificatienummer of enige andere identificator van algemene aard alleen gebruikt met passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkene uit hoofde van deze verordening.

Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming

Artikel 46

1 *Een nummer dat ter identificatie van een persoon bij wet is voorgeschreven, wordt bij de verwerking van persoonsgegevens slechts gebruikt ter uitvoering van de desbetreffende wet dan wel voor doeleinden bij de wet bepaald.*

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme

Artikel 3

1 *Een instelling verricht ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme cliëntenonderzoek.*

2 *Het cliëntenonderzoek stelt de instelling in staat om:*

a. *de cliënt te identificeren en diens identiteit te verifiëren;*

b. *de uiteindelijk belanghebbende van de cliënt te identificeren en redelijke maatregelen te nemen om zijn identiteit te verifiëren, indien de cliënt een rechtspersoon is, redelijke maatregelen te nemen om inzicht te verwerven in de eigendoms- en zeggenschapsstructuur van de cliënt, en indien de uiteindelijk belanghebbende lid is van het hoger leidinggevend personeel, noodzakelijke redelijke maatregelen te nemen om de identiteit te verifiëren van de natuurlijke persoon die lid is van het hoger leidinggevend personeel, waarbij de genomen maatregelen en de ondervonden moeilijkheden tijdens het verificatieproces worden vastgelegd;*

c. *het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie vast te stellen;*

d. *een voortdurende controle op de zakelijke relatie en de tijdens de duur van deze relatie verrichte transacties uit te oefenen, teneinde te verzekeren dat deze overeenkomen met de kennis die de instelling heeft van de cliënt en diens risicoprofiel, met zo nodig een onderzoek naar de bron van de middelen die bij de zakelijke relatie of de transactie gebruikt worden;*

e. *vast te stellen of de natuurlijke persoon die de cliënt vertegenwoordigt daartoe bevoegd is en in voorkomend geval de natuurlijke persoon te identificeren en diens identiteit te verifiëren;*

f. *redelijke maatregelen te nemen om te verifiëren of de cliënt ten behoeve van zichzelf optreedt dan wel ten behoeve van een derde.*

Artikel 5

1 *Onverminderd artikel 4 is het een instelling verboden een zakelijke relatie aan te gaan met of een transactie uit te voeren voor een cliënt, tenzij:*

a. *zij zelf ten aanzien van die cliënt onderzoek heeft verricht conform artikel 3 (...)*

b. *dit onderzoek heeft geleid tot het in artikel 3, tweede lid, aanhef en onderdelen a, b, c, e en f, derde en vierde lid bedoelde resultaat; en*

c. *de instelling beschikt over alle identificatie- en verificatiegegevens en overige gegevens inzake de identiteit van de in artikel 3, tweede, derde en vierde lid, bedoelde personen.*

(...)

3 *Indien een instelling met betrekking tot een zakelijke relatie niet kan voldoen aan artikel 3, eerste tot en met vierde en veertiende lid, onderdeel a, beëindigt de instelling die zakelijke relatie.*

Artikel 11

1 *Indien de cliënt, de insteller van een trust, de trustee van een trust, de vennoot van een personenvennootschap of de persoon bevoegd inzake het beheer van de personenvennootschap een natuurlijke persoon is, wordt diens identiteit geverifieerd aan de hand van documenten, gegevens of inlichtingen uit betrouwbare en onafhankelijke bron. Bij ministeriële regeling kunnen documenten, gegevens of inlichtingen worden aangewezen op basis waarvan kan worden voldaan aan het in de vorige zin bepaalde.*

Artikel 33

1 *Een instelling die op grond van deze wet cliëntenonderzoek heeft verricht, of bij wie een cliënt is geïntroduceerd conform de procedure van artikel 5, legt op opvraagbare wijze de documenten en gegevens vast die zijn gebruikt voor de naleving van het bepaalde in artikel 3, tweede tot en met vierde lid, artikel 3a, eerste lid, artikel 6, eerste en tweede lid, artikel 7, tweede lid, en artikel 8, derde tot en met zesde en achtste lid.*

2 *Onder de documenten en gegevens, bedoeld in het eerste lid, zijn ten minste begrepen:*

a. van natuurlijke personen, niet zijnde uiteindelijk belanghebbenden als bedoeld in artikel 1, eerste lid:

1°. de geslachtsnaam, de voornamen, de geboortedatum, het adres en de woonplaats, dan wel de plaats van vestiging van de cliënt alsmede van degene die namens die natuurlijke persoon optreedt, of een afschrift van het document dat een persoonidentificerend nummer bevat en aan de hand waarvan de verificatie van de identiteit heeft plaatsgevonden;

2°. de aard, het nummer en de datum en plaats van uitgifte van het document met behulp waarvan de identiteit is geverifieerd;

(...)

Artikel 38

1 *Ten aanzien van cliënten waarnaar reeds cliëntenonderzoek is verricht op grond van deze wet, zoals deze luidde voor inwerkingtreding van de Implementatiewet vierde anti-witwasrichtlijn, verricht een instelling het cliëntenonderzoek, bedoeld in artikel 3, eerste lid, bij eerste gelegenheid.*

2 *Onder eerste gelegenheid in de zin van het eerste lid wordt verstaan het eerste moment dat door de cliënt contact wordt opgenomen met de instelling of het eerste moment dat de instelling, met inachtneming van de risicogevoeligheid voor witwassen of financieren van terrorisme van het type cliënt, zakelijke relatie, product of transactie, aanleiding vindt om het cliëntenonderzoek te doen plaatsvinden.*

Uitvoeringsregeling Wwft

Artikel 4

1 *Als documenten op basis waarvan kan worden voldaan aan artikel 11, eerste lid, eerste volzin, van de wet worden aangewezen:*

a. een geldig paspoort;

b. een geldige Nederlandse identiteitskaart;

c. een geldige identiteitskaart die is afgegeven door het daartoe bevoegde gezag in een andere lidstaat en is voorzien van een pasfoto en de naam van de houder;

d. een geldig Nederlands rijbewijs;

e. een geldig rijbewijs dat is afgegeven door het daartoe bevoegde gezag in een andere lidstaat en is voorzien van een pasfoto en de naam van de houder;

f. reisdocumenten voor vluchtelingen en vreemdelingen;

g. vreemdelingendocumenten, afgegeven op grond van de Vreemdelingenwet 2000;

h. een voldoende betrouwbaar identificatiemiddel.